Síon choitcheann cumhadh Ghaoidheal
[RIA 2 (23/F/16), ‘O’Gara’, 2]
Cormac úa hIgginn mac an Ghiolla Coluim .i. marbne Ui Conchubhar Shlíghi .i. Donnchaid mic Cathuil Óig.
[Deibhidhe, Dán Díreach]

1 Síon choitcheann cumhadh Gháoidhil
luisni is leithne cráobhsgáoileadh
fa mhagh bfhoirleathan na bFhionn
do ghabh coimhshreatha[dh] coitchionn.
2 Svíomh na nGáoidheal-sa guirt Bhreadh
an ghrían mur gabhus timcheal
do choimhshiobhlaigh ceann a gceann
gach beann d’oiriormhuigh Eireand.
3 Ní heasghar ón héidir teacht
cáoinedh cáich uile a n-é(a)infheacht
ní tús fromhtha acht foirc(h)eann leóin
orchra coitcheann gach c[e]in[e]oil.
4 Bás Uí Conchabhair Chairbre
creidhim nach cailg áonairde
do shráonmhuigh(e) an treabhlaid tinn
nar dhearmuid áonmhuigh d’Éirinn.
5 Ní díoth duine tar dháoinibh
íarsma fola fionnGháoidhil
ní héag neich is oire and
ni croidhe ar leth ro-s leónand.
6 Ionann cháoineas a chara
’s a bhíodhba(idh) bás Donnchadha
on té le ttuigthear a nimh
ní he guilter acht Gaoidhil.
7 Bathadh Gáoidheal ghuirt Lughaidh
do bhí ar bhás Ui Concabhair
ré dibh[dh]agh deirigh an smáil
fíorghar don teinigh teasdail.
8 Éag onchon Easa Dara
ceann uidhe gach easbhadha
orchradha oirir na bFhionn
oighidh Donnchadh[a] a ndi(o)ghionn.
9 Ní heasbaidh áonláoi idir
oighidh flatha finnShlig(h)idh
ginfidh ní nár nocht da nimh
bus olc don tí nar tuismedh.
10 Cáoinfid(h) foirne a bfhad a-nonn
deredh Gáoidhil ghuirt Fhremonn
a mhaircc nach ne(a)imhnidhe a-niogh
cailg gach de(a)rbhfhine a ndeiriodh.
11 Cáoinid(h) a-niogh treóin ⁊ trúaigh
cáoinid(h) na huile a n-éanúair
an ceathardhúil cáoinidh linn
aoibhil eatharmhúir Oili(o)ll.

12 Do cheangladar cumaidh bhróin [3]
airdreannaidh fhiochdha an áitheóir
na muige túir na tonna
’s an uile dhúil dhomhanda.
13 Ruithne grianda na goile
breachtradh na mbláth ttalmuidhe
fa dláoi an [d]oirchearraidh ar ndul
ar áoi coimhceang(h)ail cumhad[h].
14 Ionann cháoined cleath [Li]ne
buiredh na bpiasd muiridhe
bérla imshniomhach na n-éan
érma ilgníomhach a-éar.
15 A dháoine a dúile balbha
a cheathra clair fionnBhanbha
truime ’sa chách bur gcaoine
uille d’fáth bur n-eagc(h)áoine.
16 Cía an dúil do doille tuigse
nar thuig dioth an Donnchaidh-si
cía an croidhe nar chailg a ne(a)imh
ca maircc oile nar fhoiligh.
17 Bíoth nar éagc(h)áointe ar áoi féin
bás eigne Easa Coiléin
doilgheas do budh cóir fa a cheann
ar choimhleas cáigh a gcoitcheann.
18 Táraidh d’fhe[i]theamh na n-oir[e]acht
docroidhe 7 de(a)óradhacht
dar thúill a smúaineachadh soin
do(i) dhruim duaibheatha[dh] Donnchaidh.
19 Beag súim ar son a dheacra
fríoth leis go lá a imtteachta
tarla da socraide o shoin
tarbha docroidhe Donnch(adh)aidh
20 An beach chuiris cúairt leabhair
fa chiomsaibh bfheadh bfhoithreamhuil
da hadhbha gidh be do-bheir
ní hé a tharbha ge thairseigh.
21 An damh go nd(h)ithcheall ttreabha[idh]
cnáoitear fa chuing n-oibreamhuil
ag cách tar ceann [a] dhocra
is gnáth earr a f[h]oghanta.
22 An ghéag dar goire sgothadh
bhíos a cnúas na créachtothar
acht comhghar an té len toil
ní le(dh) foghnamh a húalaigh.
23 Amhlaidh sin is sníomh croidhe
sáothar slaite Callraidhe
mur tárla uadh a n-aisgidh
duagh gan tarbha tarr[a]isdir.
24 Úalach nach bfhúair a thoradh
do iomchuir dar n-an(fh)ocal

ní bfhúair sé acht sníomh gan tarbha
gan díon é gan athordha.

25 Fúair go foirceann a re(a)imhis
sníomh Aengheas mic Aine(a)icis
tarla d’ursan fhuinn Meadhbha
cuing cosmhuil a chinneamhna.

26 Dar ádhnadh ar eacht oile
cogadh fa chúis eolchoire
Troigh[i]anaigh le gcuirthe cath
is tuirthe goirmfhialaidh Gregach.

27 Tinolaid(h) d’éis ar-oile
ar mhair da áois ionmhuine
no gur coimhlean díreamh [leg. -im?] dhe
d’fhír(r)eir[r] fhoirneadh na hairgne.

28 Naisgid(h) re chéile a gcora
tugsad d’Aeneas áonlugha
ráoin glíadhcatha do léim leis
gan réir triathfhlatha tairreis.

29 A dée a-dubhradar ris
nach bfhuigheadh orláimh flaithis
go ttoirnedh lé trén láimhe
sén fhoirneadh na hEadaille.

30 Mac Ai-niceis nathadh slúaidh
freagras an aibhéis n-ionnfhuair
loingsidh ler áit[h]aid[h] gach fiagh
o chathair thoirsigh Thro-ian.

31 Gach gúasacht tíre tarraidh
gach eigiontus iombathaidh
gach ro dúaigh ga ttamuid daibh
ranig íar n-úair an Eattail.

32 Ní cúmhang a chur a ccéil
gach gleó tug fan ttír n-aigmheil
gach treas da ttáireadh impe
beas dom aireamh eigcinnte.

33 Gidh edh gerb fhada an treimsí
do bháoi ag troid ’na timcheill-si
dob é a chríoch so íar sealadh
an chríoch do gur disleadhadh.

34 Súil frioth leis lúach a dhochair
fúair bás ’na bhás gleóthoc[h]air
iar ttearnomh o ghaisdibh gliadh
eanbun taisdil na tTró-ian.

35 Beatha ⁊ bás an chéidfhir
beag leaghthar da leitheidibh
tarla rinn ar séd samhail
ar n-ég chinn O cConchubhair.

36 Gan lot áirm gan f[h]eidhm ndocrach
bás Áeneas gerbh iongontach
ar chor nach diomolta a dhul
ionganta dul do Donnchadh.

37 Oighidh láoich a léirg chosgair
íongnadh nach eadh tarrosdair
no éug do chroilighe a chneadh
do shéd móirfhine Míleadh.

38 Níor cheisd ar Choimhsigh nimhe
a bhreith ar bhás n-aithridhe
gé madh gnás d’aighleannaibh áigh
bás le hairmreannaibh d’fhaghail.

39 Athach an áosa cádhais
guidhe núadh gach naomhárais
dob e(a)ittiogh fan uaidh-sin Taidhg(h)
a nguais[d]ibh n-e(a)gion n-iomairg.

40 Bioth go bfhúair an t-éug a am
mor fhlath ar sloidhedh sáorchlann
do fhill gan fíordheargadh fair
a rinn toinnleargan tochair.

41 Mór máidhm ⁊ malairt tachair [4]
tarruidh úa Cuinn Cheadchathaigh
bheth ag cuimhne na ttreas ttiogh
beas is doilghe ina a ndioghoil.[r]

42 Dob oile an úir ar fholaigh
aitheas chinn O gConcabhair
do mionríomh a mic Cathail
no reic t-iolghníomh n-anachain

43 Do mhuchsad a mac samhla
lucht an Chatha Cathardha
a bfhad thall nach tiosadh te
griosadh a chlann re a chéile.

44 A ua Taidhgh is tríd dleagh(th)ar
gan t’aitheasa d’fhoillseaghadh
teacht tríotha cia ar nac ccuirfedh
dia an fhioc[h]a do adhainfedh.

45 Cúis eile d’falach do chean
nach fuasgladh anma d’aireamh
b[h]úr síorfhoghu(i)l ga ttás dí
gur fhás díobh(l)ogha[dh] dísi. Sion...